

SR
PK

Verslag
Stadexpeditie Delft
19 maart 2015

Wij maken Delft

Stadexpeditie Wij maken Delft

Sinds Delft in 1246 stadsrechten kreeg, wordt de stad gemaakt door haar inwoners. En eigenlijk al ver daarvoor- want het verkrijgen van stadsrechten is natuurlijk al een bewijs van goed gedrag en vereende kracht. De Delftse stadsplattegrond laat zich eenvoudig lezen als een historisch boek: Delft groeide, binnen de wal, langs het water, langs de uitvalswegen, langs het spoor, achter het station, tot en met de uitbreidingswijken van de twintigste eeuw, van grachtenpand tot Vinex.

De vorm van de stad wordt echter pas echt bepaald door wat er in de stad gebeurt. - Dat is de visie die wij hebben op die stad. De veranderingen van de laatste 20 jaar in Delft liggen voornamelijk binnen de stad, niet meer erbuiten. En die veranderingen hebben vooral te maken met hoe we de stad gebruiken, leefbaar houden en toekomstbestendig maken. Steeds meer initiatieven vanuit de bevolking krijgen hun plek in de stad. Na geplande uitbreiding, gaat het nu om -soms toevallige- herbestemming.

Gemeente en bevolking werken in Delft steeds meer samen in dergelijke veranderingen. Gemeente Delft ondersteunt initiatieven, regisseert die soms ook, maar laat ook steeds meer ontstaan en faciliteert deze. Uit de bevolking komen ook steeds meer initiatieven. Wat begint als idee, worden initiatieven en zelfs projecten. Verscheidene organisaties binnen Delft werken daaraan mee en in samen.

Stadexpeditie Delft laat u in een middag kennismaken met verschillende projecten, waarin gemeente, TUDelft en bevolking gezamenlijk initiatief nemen voor een leefbare stad.

Vier verschillende expedities leiden u langs duurzame projecten, stadslandbouwinitiatieven, creatieve economie en zorgprojecten in de wijk.

Terug in het Prinsenkwartier openen we aan het eind van de middag de “Stadsambassade Delft”, een samenwerking met Pakhuis de Zwijger.

De tentoonstelling “1000 jaar verstedelijking in Nederland. Hoe verder? - Atlas van de verstedelijking in Nederland op tournee” geeft een gedetailleerd en breed beeld van de verstedelijking van de steden van Nederland. Simultaan aan deze tentoonstelling presenteert Museum Het Prinsenhof “Delft op de Kaert,” over historische kaarten van Delft.

Tegelijk met de historische aandacht in de tentoonstellingen en de actuele opgaven in de stadexpeditie, starten we de “Atlas van de Lege Ruimte.” Hierin inventariseren we de toekomstige opgave van de lege ruimtes in de stad. Een begin hebben we al gemaakt, maar met de bezoekers van het Prinsenkwartier zullen we deze atlas uitbreiden tot een gedetailleerd overzicht van lege ruimte.

En of dat nog niet genoeg is, openen we ‘s avonds officieel het Prinsenkwartier met een lezing van David Middendorp.

Programma "Wij maken Delft"

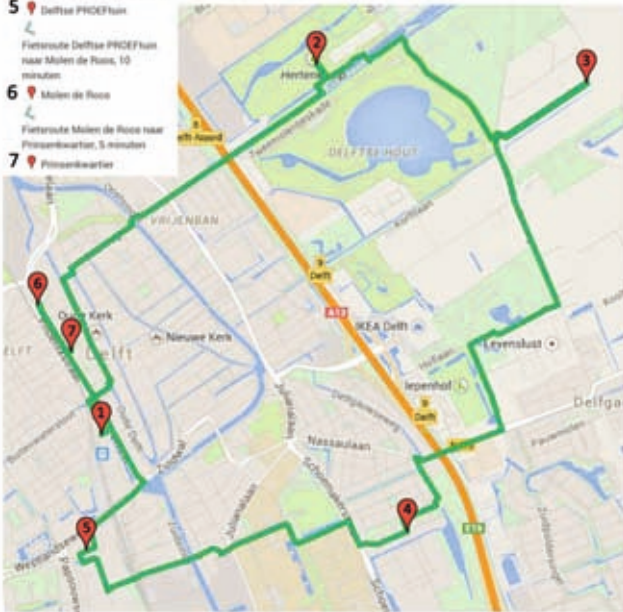
ontvangst in nieuwe stationshal				12.30
excursie Stads landbouw (fiets)	excursie / debatten zorg in de wijk (tram)	excursie creatieve economie (boot)	excursie duurzame stad (BNSP) (fiets)	13.15
ontvangst PrinsenKwartier				16.15
Opening Stadsambassade door Stadmakers				16.45
Opening Tentoonstelling "Atlas op Tournee" en "Atlas van de Lege Ruimte"				17.00
Borrel en Diner				17.45
Openingslezing Prinsenkwartier David Middendorp				20.00

Expedities

Stadslandbouw

Groen route

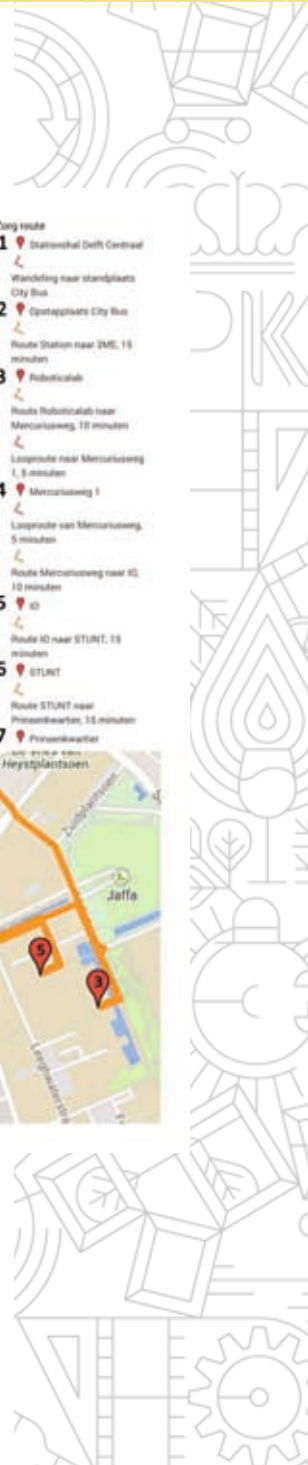
- 1 Stationshof Delft Centraal
Fietroute Station naar BuitenLeef, 15 minuten
- 2 BuitenLeef
Fietroute BuitenLeef naar Groenboeren, 10 minuten
- 3 Groenboeren
Fietroute Groenboeren naar Wipoldertuin, 15 minuten
- 4 Wipoldertuin
Fietroute Wipoldertuin naar Delfse PICEF-huis, 10 minuten
- 5 Delfse PICEF-huis
Fietroute Delfse PICEF-huis naar Molen de Roos, 10 minuten
- 6 Molen de Roos
Fietroute Molen de Roos naar Provenantier, 5 minuten
- 7 Provenantier

Zorg

Zorg route

- 1 Stationshof Delft Centraal
Wandeling naar standplaats City Bus
- 2 Standplaats City Bus
Route Station naar SME, 15 minuten
- 3 Roboticlab
Route Roboticlab naar Mercatorweg, 10 minuten
- 4 Mercatorweg 1
Looproute naar Mercatorweg 1, 5 minuten
- 5 SME
Route SME naar STUNT, 15 minuten
- 6 STUNT
Route STUNT naar Provenantier, 15 minuten
- 7 Provenantier
Route Provenantier naar Heystplantsoen

Creatieve Economie

Duurzame Stad

- Economie route**
- 1 Stationshal Delft Centraal
Wandeling van Station naar Rijnveld 2, 10 minuten
 - 2 Rijnveld 2
Bezietsite 1
 - 3 Schothals
Wandeling Schothals 20 minuten
Bezietsite 2
 - 4 Lijn & Cultuur
Wandeling LAM 15 minuten
Wandeling van LAM naar de Dream Hall, 10 minuten
 - 5 Dream Hall
Wandeling Biosciences 10 minuten
 - 6 Biosciences
Wandeling Biosciences naar Botanische Tuin, 5 minuten
 - 7 Botanische Tuin
Wandeling Botanische Tuin 20 minuten
 - 8 Zipschagen Canal Hopper
Bezietsite 3
 - 9 Uff de Kunst
Wandeling van Uff de Kunst naar Prinsenkwartier
 - 10 Prinsenkwartier

Duurzame route

- 1 Stationshal Delft Centraal
Fietsroute station naar Delftse PROEFtuin, 15 minuten
- 2 Delftse PROEFtuin
Fietsroute Delftse PROEFtuin naar Rotterdamseweg, 15 minuten
- 3 Groen Blauw Delft Zuidoost
Fietsroute Rotterdamseweg naar Pret a Loger, 10 minuten
- 4 Pret a Loger
Fietsroute Pret a Loger naar Prinsenkwartier, 15 minuten
- 5 Prinsenkwartier

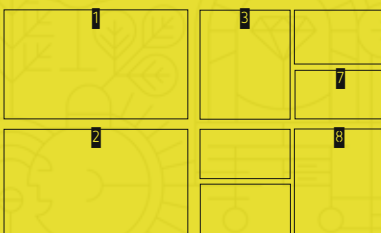
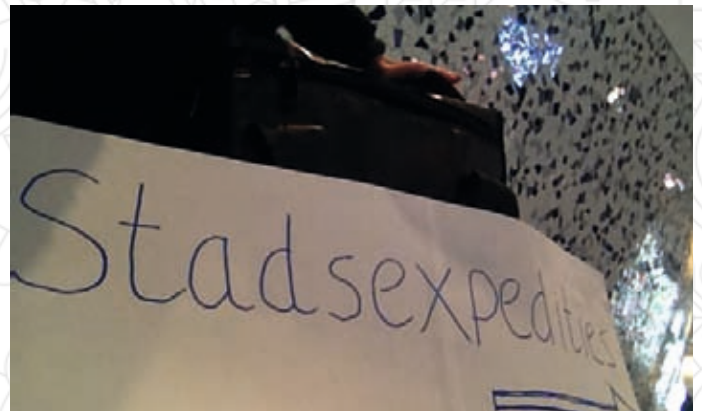

© Cees Donkers

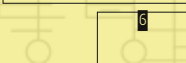
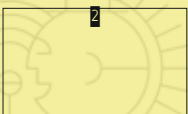
Ontvangst Station Delft

- (1) aankomst in de gloednieuwe stationshal Delft
- (2) ontvangst op het stationsplein
- (3) DelftDesign-voorzitter Michiel Brouwer heet iedereen welkom
- (7) reispakket: appel van Kistje-vol-Smaak, koek van de Diamanten Ring, Paspoort, boek 'Stad Makers Delft', en de routebeschrijving
- (8) Rogier Coopmans, Projectarchitect van Mecanoo vertelt over het nieuwe stationsgebouw

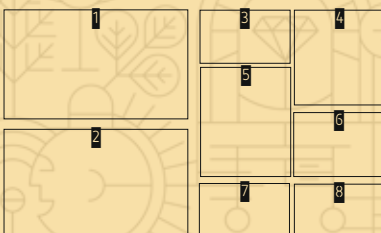
Expeditie Stadslandbouw

- (1) Wippoldertuin: buurtuininitiatief
- (2) Delftse Proeftuin, tijdelijk gebruik Spoorzone-gebied
- (3) Margriet Knospse vertelt over 'BuitenLeeft'
- (4) Molen de Roos in de binnenstad van Delft
- (5) Groenteboerin Linda Duijndam op Hoeve Biesland
- (6) Molen de Roos maalt graan en herbergt biologische groente en fruitdienst 'Kistje vol Smaak' en de winkel 'Ambacht' met Delftse producten.

Expeditie Zorg

- (1) initiatief 'Mantellink' verbindt mantelzorgers aan hun familieleden
- (2) STUNT helpt bij activering en reïntegratie naar betaald werk : Bike Recycle
- (3) licht de toe
- (4) Houtwerkplaats van STUNT maakt onder andere de kistjes voor "Kistje vol smaak"
- (5) Roboticalab
- (6) Delft Design Challenge 2014 riep ontwerpers op initiatieven te genereren voor zelfzorg in de eigen woonomgeving
- (7) vervoermiddel deze dag: de elektrische City Bus
- (8) Elien Phernambucq licht het project 'Mantellink' toe

Expeditie Creatieve Economie

© Cees Donkers

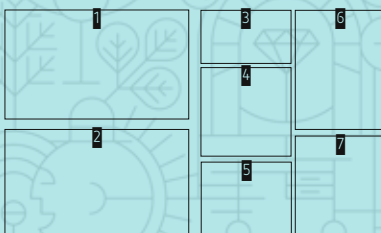
© Cees Donkers

1	3	6
	4	
2		7
	5	8

- (1) experimentenlocatie Lijm en Cultuur aan de Schie en aan de rand van het TU-gebied
- (2) vervoer met e-boats van Stichting Stunt
- (3) Gerard Mijering vertelt over broedplaats Bacinol
- (4) experimenteer- en bouwhal van TU Delft Dreamhal
- (5) experimenten met planten in kassen van de botanische tuin
- (6) De Kabelfabriek herbergt een groot aantal startende maakbedrijven
- (7) uitleg over Lijm en Cultuur
- (8) Oranjezaal van Faculteit Bouwkunde

Expeditie Duurzame Stad

- (1) Heleen Bothof toont Klimaatadaptieve maatregelen in Delft Zuid Oost
- (2) Prêt à Loger : modelwoning voor renovatie van standaard rijhuis naar energieneutrale woning
- (3) Ted van der Klaauw vertelt over 'Groenkracht' in Spoorzone Delft
- (4) 'Groenkracht': bottom-up initiatief om Spoorzonelocatie tijdelijk te gebruiken voor stadslandbouw
- (5) Free Library
- (6) wandelend door Delft Zuid Oost
- (7) Daniel Radai legt de principes van het prêt-à-loger huis uit

Opening Stadsambassade Delft

© Cees Donkers

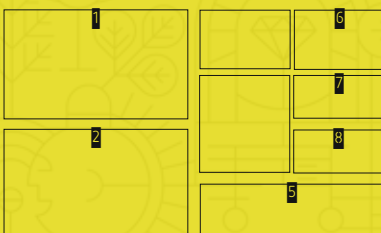
© Cees Donkers

© Cees Donkers

© Cees Donkers

- (1) Oud-bewoonster Emilia van Oranje (dochter van Willem de Zwijger), huidige huurder Carla Jonquiere en Quirine Winkler van Pakhuis de Zwijger openen de Stadsambassade Delft
- (2) Het Prinsenkwartier
- (5) opening van Stadsambassade Delft
- (6) Jaap Evert Abrahamse opent de tentoonstelling "Verstedelijking in Nederland. 1000 jaar ruimtelijke ontwikkeling"

Partners

Pakhuis de Zwijger

<http://www.dezwijger.nl/>

<https://stedenintransitie.nl/delft>

Pakhuis de Zwijger organiseert lezingen, debatten, workshops met en over de stad Amsterdam, zoals TOP en DelftDesign voor Delft. Een logische stap om daar meer in te gaan samenwerken. Dat manifesteert zich al vanaf de opening van het Prinsenkwartier in drie gezamenlijke activiteiten.

Het Pakhuis beheert de site www.stedenintransitie.nl. Hierop tonen alle steden hun (bottom-up) initiatieven samen op één site. Want zij zijn het die tegenwoordig de stad maken. Bijzondere initiatieven, evenementen, excursies, wetenswaardigheden van stadmakers worden daar gebundeld. Delft staat vanaf 19 maart met een groot scala van projecten op die kaart.

Projecten op zo'n site moet je ook kunnen beleven, stadmakers moet je kunnen ontmoeten. Daarom zijn er Stadexpedities: excursies van en voor stadmakers. 19 maart organiseren we vier expedities door Delft.

Stadmakers verenigen zich. Niet alleen via de digitale wereld, maar ook met een fysieke plek. De Stadsambassades zijn zulke plekken. Hier komt men samen, maar wordt ook contact onderhouden met andere ambassades. 19 maart wordt Prinsenkwartier Delft ook zo'n Ambassade. Vanaf hier zullen we de contacten met Pakhuis de Zwijger warm houden, ideeën en projecten uitwisselen en nieuwe initiatieven ontplooiën.

BNSP

www.bnsp.nl

www.bnsp.nl/2015/02/16/bnsp-cafe-west-19-maart-delft/

De BNSP, Bond voor Nederlandse Stedebouwkundigen en Planologen organiseren per regio 'BNSP-café's. Bijeenkomsten waar BNSP-ers elkaar ontmoeten en elkaar op de hoogte brengen van de laatste stand van zaken in het vakgebied. De samenwerking met de BNSP vanuit Delft is een bijzondere, omdat hier een grote stedebouwkundige opleiding van Nederland gevestigd is.

De werkgroep Duurzame Stedelijke Ontwikkeling van de BNSP en de NVTL organiseert 19 maart BNSP-café-West in Delft met de 'duurzame stad'-expeditie. Ook de andere programma-onderdelen van het openingsprogramma passen goed in het BNSP-programma.

PAKHUIS DE ZWIJGER*

NIEUWAMSTERDAM
2010-2015

BNSP

Beroepsvereniging van Nederlandse
Stedebouwkundigen en Planologen

NVTL / nederlandse vereniging voor
tuin- en landschapsarchitectuur

Architectuur Lokaal

<http://www.arch-lokaal.nl/>
<http://arch-lokaal.nl/atlas-op-tournee/>

Architectuur Lokaal draagt bij aan een betekenisvolle bouwcultuur in Nederland door het verbeteren van het opdrachtgeverschap. Daartoe legt het centrum verbanden tussen (publieke, private en incidentele) opdrachtgevers, (ontwepende) opdrachtnemers en alle andere partijen die betrokken zijn bij bouwcultuur.

Architectuur Lokaal is een onafhankelijke, ideale stichting. Ze onderhoudt het netwerk van alle architectuurcentra van Nederland. Zo draagt ze dit jaar onder andere bij aan "Het jaar van de Ruimte" en de "Atlas op tournee" van de "Atlas van 1000 jaar verstedelijking in Nederland"

Met Ontwerpersvereniging DelftDesign en RCE start Architectuur Lokaal de tournee van deze Atlas door Nederland in Delft. DelftDesign start dan onze eigen aanvulling op de Atlas: de 'Atlas van de Lege Ruimte': een inventarisatie naar de lege plekken in de stad.

Na Delft reist de tentoonstelling verder naar Almere en dan verder langs 7 locaties in Nederland om uiteindelijk op 15 december 2015 te eindigen bij de afsluiting van het Jaar van de Ruimte.

ARCHITECTUUR
LOKAAL

RCE

www.rce.nl

In 2014 publiceerde de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) samen met de TU Delft de Atlas van de verstedelijking in Nederland door Jaap Evert Abrahamse en Reinout Rutte. Centraal staat hierin de vraag: 'Waarom zien onze steden eruit zoals ze eruitzien?' De Atlas brengt 1000 jaar stedenbouw in Nederland in beeld en laat zien hoe de steden zich hebben ontwikkeld. Groei en krimp van de 35 grootste steden wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van foto's, schilderijen en kaarten. Ook thema's als herbestemming en binnenstedelijke transformaties komen uitgebreid aan bod.

Wij maken Delft
De veranderingen van de laatste 20 jaar in Delft liggen voornamelijk binnen de stad, niet meer erbuiten. Na geplande uitbreiding, gaat het nu om herbestemming. Delft bouwt aan een traditie waarin gemeente, bedrijven en bevolking gezamenlijk initiatieven nemen voor de huidige binnenstedelijke opgaven. Met Wij maken Delft richten Delft Design en TOP de aandacht op het hergebruik van de lege - vaak historische - plekken door de burgerinitiatieven in Delft.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

1000 jaar verstedelijking in Nederland.
Hoe verder?

'Atlas van de verstedelijking in Nederland' op tournee

Vervolgens

Lezingen vooraf:

10 feb: Egbert Franssen over De Zwijger

18 feb: RCE over 1000 jaar verstedelijking

10 maart: Stadmakers Delft

BNSP-café's

19 maart 2015

Stadexpedities

Tentoonstelling 1000 jaar verstedelijking

Atlas van de Lege Ruimte

Stadambassade Delft

BNSP-café

Samenstelling
Atlas van de Lege
Ruimte

Tentoonstelling
tot 12/4

Stadsambassade
op site Stedenin-
transitie.nl

BNSP-café's
Noord, Zuid, Oost,
Landelijk

creatieve sessies
voor grond/ge-
bouw-eigenaren

31/3: discussie-
avond historie
van lege plekken
in Delft

Deelname Agen-
da Stadmakers
ihkv Agenda Stad

inbreng in "Op
jacht naar Groei-
ruimte"

21/4: discussie-
avond Delft op de
Kaart

Inbreng Zorg en
Wijken bij Pak-
huis de Zwijger

15dec15: presentatie resultaten bij
nationaal congres Jaar van de Ruimte

nieuwe gezamen-
lijke initiatieven
met andere
stadambassades

jaarprogramma
2016

Organisatie

De organisatie van Stadexpeditie Delft was in handen van een grote groep Stadmakers:

Vorbereiding:

Esmeralda van Tuinen
Gijs Slagmolen
Ineke Hulshof
Jan Kadijk
Jan Roelf Sikkens
Jasper Bos
Judith Leijdekkers
Maaïke van Beusekom
Michiel Brouwer
Monique Martens

Organisatie:

Ineke Hulshof
Gijs Slagmolen
Harro Barend
Quirine Winkler
Michiel Brouwer

Tourleiders:

Jan Bloemberg
Harro Barend
Ineke Hulshof
Esmeralda van Tuinen

Spreekstalmeester:

Sean Pieters

Opener tentoonstelling:

Jaap Evert Abrahamse

Coördinatie en layout:

Michiel Brouwer

met dank aan: Arjen Spreeuwens, Ellemijk Marks, Anna Ruiters, Linda Ammerlaan, Rinske Wessels, Nathalie van der Hak, Gaston Badoux (Kistje vol Smaak) Hans Lemmens en alle rondleiders.

Wij
maken
Delft

IPK

prinsenkwartier